

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Semra ÇAĞLAR GÖKALP

Bitlis Milletvekili

Engelli bireylerin toplumsal yaşama eşit, bağımsız ve onurlu katılımı; yalnızca hukuki düzenlemelerle değil, aynı zamanda fiilen erişilebilir sağlık hizmetleriyle mümkündür. Bu bağlamda ortez ve protez cihazları; ortopedik engelliler, amputasyon yaşayan bireyler, serebral palsi, kas hastalıkları, spinal kord yaralanmaları ve benzeri birçok engel grubunun yaşam kalitesini doğrudan belirleyen temel medikal gereksinimlerdir.

Ancak tarafımıza iletilen yoğun geri bildirimler, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından karşılanan ortez ve protezlerin önemli bir bölümünün güncel teknolojik gelişmelerin gerisinde kaldığını; ileri teknoloji cihazların ise yüksek maliyetleri nedeniyle engelli bireyler tarafından erişilemez hale geldiğini göstermektedir. Bu durum, engelli bireyler açısından ciddi bir eşitsizlik üretmekte ve sosyal devlet ilkesini tartışmalı hale getirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'de ortez ve protez cihazlarına ihtiyaç duyan yurttaşların sayısı kaçtır ve illere göre dağılımları nasıldır? Bu yurttaşlardan kaç bu cihazları kullanmaktadır?
2. SGK tarafından geri ödemesi yapılan ortez ve protez cihazların belirlenmesinde hangi bilimsel, teknik ve klinik kriterler esas alınmaktadır? Bu kriterler hangi sıklıkla güncellenmektedir?
3. Türkiye'de farklı engel gruplarına (amputasyon, nörolojik engeller, ortopedik bozukluklar, kas hastalıkları vb.) göre ihtiyaç duyulan ortez ve protez çeşitliliği dikkate alındığında, SGK geri ödeme listesi bu çeşitliliği karşılamakta mıdır?
4. Mikroişlemcili diz protezleri, myoelektrik el-kol sistemleri, gelişmiş ayak bileği ortezleri ve robotik destekli yürüme cihazları gibi ileri teknoloji ürünü cihazların SGK geri ödeme kapsamına alınmasına ilişkin bir çalışma yapılmakta mıdır?
5. Mevcut sistemde, engelli bireylerin ihtiyaç duyduğu ancak SGK tarafından karşılanmayan cihazların ortalama maliyeti ne kadardır ve bu maliyetler yıllara göre nasıl değişmektedir?

6. 2020–2026 yılları arasında SGK tarafından karşılanan ortez ve protez sayısı ve toplam bütçesi nedir? Engel gruplarına göre dağılımı nasıldır? Ortez ve protez temininde şehirler ve bölgeler arasında (özellikle büyükşehirler ile kırsal alanlar arasında) nasıl bir erişim farkı bulunmaktadır? Bu konuda Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma var mıdır?
7. Cihazların temininde yetkili firma sayısı, fiyatlandırma politikaları ve tedarik süreçleri nasıl denetlenmektedir? Fiyatlandırmada oluşan olası tekelleşme veya yüksek maliyet sorunlarına ilişkin bir denetim mekanizması mevcut mudur?
8. Engelli bireylerin cihazlara erişimini kolaylaştırmak amacıyla ek sosyal destek, hibe, fon veya gelir bazlı katkı modelleri geliştirilmekte midir?
9. SGK geri ödeme sisteminin Dünya Sağlık Örgütü ve Avrupa Birliği ülkelerindeki benzer sistemlerle uyumu değerlendirilmiş midir? Bu kapsamda bir reform planı var mıdır?
10. Ortez ve protez kullanımının engelli bireylerin istihdam, eğitim ve sosyal hayata katılımına etkisine ilişkin bakanlığınızın ilgili diğer bakanlıklarla yaptığı güncel bir etki analizi bulunmakta mıdır?